

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«10» 10 2019 г.

КАРАР

№ 133

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының жирле үзидарэ органнары каршындагы массакүләм мәгълүмат чаралары журналистларын аккредитацияләү кагыйдэләрен раслау турында

Балтач муниципаль районы прокуратурасының «Федераль законнарны бозуларны бетерү турында» 1999 нчы елның 9 нчы августындагы 02-08-03-19 номерлы күрсәтмәсе нигезендә «Массакүләм мәгълүмат чаралары турында» 1991 нче елның 27 нче декабрендәге 2124-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 48 нче номерлы статьясы нигезендә Балтач муниципаль районы башлыгы карар бирә:

1. Кушымта нигезендә ТР Балтач муниципаль районының жирле үзидарэ органнары каршындагы массакүләм мәгълүмат чаралары журналистларын аккредитацияләү кагыйдэләрен расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Балтач муниципаль район башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Балтач муниципаль
район башлыгы

Р.Р.Нотфуллин

**Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының жирле үзидарә
органнары каршындагы массакүләм мәгълүмат чаралары
журналистларын аккредитацияләү
КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләр Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының жирле үзидарә органнары(алга таба - жирле үзидарә органнары) каршындагы массакүләм мәгълүмат чаралары журналистларын (алга таба – журналистлар, ММЧ) аккредитацияләү тәртибен билгели.

2. Жирле үзидарә органнары каршындагы журналистларны аккредитацияләү (алга таба-аккредитация) жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында дөрес, объектив һәм тулы мәгълүматны киң, тиз һәм ирекле тарату, аккредитацияләнган журналистлар эшчәнлеген жирле үзидарә органнарында оештыру максатларында үткәрелә.

3. Роскомнадзор тарафыннан теркәлгән һәм гамәлдәге ММЧ, шулай ук Россия Федерациясе чит ил эшләре министрлыгы тарафыннан аккредитацияләнган чит ил массакүләм мәгълүмат чаралары аккредитациягә хокуклы.

4. Аккредитация процедурасын оештыру ТР Балтач район Советының оештыру бүлеге тарафыннан башкарыла (алга таба – оештыру бүлеге).

5. Аккредитация даими яки бер тапкыр була ала. Эштән тыш вакытта, шулай ук ял һәм бәйрәм көннәрендә бары тик бер тапкыр аккредитация уздырыла.

6. Оештыру бүлеге даими аккредитация уздыру кагыйдәләре һәм вакытлары турында мәгълүматны (аны үткөрү датасына 10 көннән дә соңга калмыйча) һәм бер тапкыр аккредитацияләү турында мәгълүматны (чара үткәрелгән көнгә кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында (алга таба – рәсми сайт) урнаштыра.

7. ММЧ редакциясе өчтән дә арттырмыйча журналистларны, аккредитацияләүгә гариза бирә ала.

Даими аккредитацияләү

8. Даими аккредитация ел саен үткәрелә һәм ел дэвамында гамәлдә була.

9. Даими аккредитациягә гаризалар агымдагы елның 1-10 декабрендә (кертеп) ММЧ редакцияләре тарафыннан тапшырыла.

10. Даими аккредитациягә гариза редакция житәкчесе имзасы һәм мөһер белән расланган (булган очракта) рәсми бланкта төп нөсхәдә оештыру бүлегенә тапшырыла. Гаризада түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) массакүләм мәгълүмат чараларының тулы исеме, гамәлгә куючы яки мөхәррир, устав бурычлары, тираж, даимилек, редакциянең даими урыны, тарату төбәге, почта адресы (шул исәптән индекс), элементә өчен телефоннар һәм факс номерлары, электрон почта адресы һәм редакция сайтының адресы;

2) журналистның фамилиясе, исеме, этиесенең исеме, вазыйфасы, эш һәм кәрәзле телефон номерлары.

11. Даими аккредитацияләүгаризасына кушымта итеп бирелә:

1) мөһер белән таныкланган (булган очракта) күчермәләре:

а) ММЧның дәүләт теркәве турында таныклығы;

б) телевизион тапшыруларга яки радио тапшыруларга лицензияләр (телеканаллар яки радиоканаллар өчен);

в) телеканалны, радиоканалны тапшыруга лицензиясе булган тапшыручы белән килешүләр (әгәр телеканал яки радиоканалны тарату үзгәрешсез рәвештә гамәлгә ашырыла икән);

г) аккредитациягә тәкъдим ителә торган журналистның тиешенчә расланган таныклыкларының күчермәләре;

д) тиешенчә расланган Россия Федерациясе Чит ил эшләре министрлыгының Матбугат үзәге тарафыннан бирелгән таныклыкның күчермәләре (чит ил массакүләм мәгълүмат чаралары журналистларын аккредитацияләү өчен);

2) аккредитациягә тәкъдим ителә торган журналистның төсле фоторәсемнәре (зурлыгында 3x4 см);

3) басманың соңгы ике номерының оригиналлары (басма ММЧ өчен);

4) соңгы ике мәгълүмати материалның скриншоты (интернет-сайтлар яки мәгълүмат агентлыклары өчен).

12.10 һәм 11 пунктларда 10 һәм 11 пунктларда каралган белешмәләр һәм документлар юк яки әлегә Кагыйдәләрнең 9 пунктында күрсәтелгән вакытны бозып тапшырылган даими аккредитацияләү гаризасы каралуга кабул ителми.

13. Даими аккредитация турында карар гариза алганнан соң ун эш көненнән дә соңга калмыйча район башлыгы карары белән кабул ителә.

14. Уңай карар кабул ителгән очракта, әлегә Кагыйдәләрнең кушымтасы нигезендә тиешле форма буенча аккредитация таныклығы рәсмиләштерелә.

15. Кабул ителгән карар турында мәгълүмат Балтач район аккредитация Советының оештыру бүлеге начальнигы (алга таба – бүлек житәкчесе) тарафыннан, мәгълүмат чаралары редакциясенә даими аккредитациягә гаризада күрсәтелгән элементә телефоны яки электрон почта адресы буенча, карар кабул ителгән көннән өч эш көненнән дә соңга калмыйча житкере

16. Аккредитация таныклығы аккредитация узган журналистка шәхсән редакция таныклығын яисә әлегә журналистның шәхесен һәм вәкаләтләрен таныклаучы бүтән документын күрсәткәндә, аккредитация таныклыкларын бирүне исәпкә алу журналында (алга таба – журнал) кул куйдырып тапшырыла. Аккредитацияләнган журналистка аккредитация таныклығы да бирелә.

17. Журналга түбәндәге мәгълүмат кертелә:

1) аккредитацияләнган журналистның фамилиясе, исеме, этиесенең исеме;

- 2) аккредитация таныктыкларының датасы һәм номеры;
- 3) аккредитация алган жирле үзидарә органының исеме;
- 4) журналист аккредитация таныктыкларын алу датасы һәм журналист имзасы.

Журнал Балтач район Советының оештыру бүлеге тарафыннан алып барыла. Журнал битләренә номерлар куелган, расланган һәм Балтач район Советының мөһере белән ныгытылган булырга тиеш. Журнал чит кешеләр керә алмый торган урында саклана.

18. Аккредитация таныктыклары жирле үзидарә органының биналарына/бүлмәләренә (биналарыннан-бүлмәләреннән)тавыш яздыру, төшерү һәм яктырту аппаратурасын кертү (чыгару) хокукын бирә.

19. Аккредитация таныктыгын югалткан, урлаткан яки бозган очракта, массакүләм мәгълүмат чаралары редакциясе яки аны югалткан зат әлеге хәлләр турында кичекмәстән язма рәвештә оештыру бүлегенә хәбәр итәргә тиеш

20. Балтач муниципаль районы башлыгы:

1) аккредитация таныктыгын урлау очрагында (документлар белән расланган вакытта) аның дубликатын әлеге Кагыйдәләрнең 13 нче пункты белән билгеләнгән вакытта бирә;

2) аккредитация таныктыгын югалту яки бозулар очрагында ел ахырына кадәр аккредитацияне гамәлдән чыгара. Шул ук вакытта ММЧ редакциясе бер тапкыр аккредитация алырга хокуклы.

21. Жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган аерым чараларны кинрәк яктырту кирәк булганда, массакүләм мәгълүмат чаралары редакцияләре язма гариза нигезендә өстәмә бер тапкыр аккредитация рәсмиләштерергә мөмкин (23 нче пункт).

Бер тапкыр аккредитацияләү

22. Бер тапкыр аккредитацияләү ММЧредакциясенә жирле үзидарә органнары тарафыннан эштән тыш вакытта, ял һәм бәйрәм көннәрендә үткәрелә торган билгеле бер чараларны яктырту буенча биремнәрен һәм йөкләмәләренүтәү өчен, отпускта, командировкадабулган, авыручы даими аккредитацияләнгән журналистны алыштыру өчен күздә тотыла.

23. Бер тапкыр аккредитация алу өчен ММЧ редакциясе мөхер һәм редакция житәкчесе имзасы белән расланган (булган очракта)рәсми бланкта гариза бирергә тиеш. Гаризада түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) журналистның фамилиясе, исеме, отчествосы, алар биләгән вазыйфалар, эш һәм кәрәзле телефон номерлары;

2) чараның исеме;

3) чараны үткәрү датасы һәм вакыты;

4) журналист һәм техник персонал үзе белән алып килә торгантавыш яздыру, төшерү аппаратуралары һәм башка аппаратура исемлеге.

24. Бер тапкыр аккредитацияләүгә гариза бүлек башлыгына чара башланганчы ике көннән дә соңга калмыйча бирелергә тиеш.

Жирле үзидарә органнары тарафыннан эштән тыш вакытта, шулай ук ял һәм бәйрәм көннәрендә чаралар үткәрелгән очракта, гариза күрсәтелгән ысул белән һәм шул ук вакытта тапшырылырга тиеш.

25. 23 нче пунктның 1-3 пунктчаларында каралган мәгълүматлар булмаган яки әлеге Кагыйдәләрнең 24 нче пунктында күрсәтелгән вакытларны бозып бирелгән очракта бер тапкыр аккредитацияләнгүгә гариза каралуга кабул ителми.

26. Бер тапкыр аккредитация турында карар гариза килгән көнне район башлыгы карары белән кабул ителә.

27. Кабул ителгән карар турында мәгълүмат кичекмәстән аккредитация узган журналист игътибарына бер тапкыр аккредитация узу өчен гаризада күрсәтелгән телефон номерлары буенча житкерелә.

28. Жирле үзидарә органы бинасына керү өчен бер тапкыр аккредитация алган журналист редакция таныклығы яки бу затларның шәхесен һәм вәкаләтләрен таныклаучы башка документ күрсәтергә тиеш.

Аккредитациядән баш тарту, туктату, мәхрүм итү һәм аккредитацияне гамәлдән чыгару

29. Әлеге кагыйдәләрнең 19 нчы пунктында күрсәтелгән вазыйфай затлар үз эшчәнлекләре буенча реклама, махсус басмалар булып торучы һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген яктырту белән шөгыйльләнмәүче яисә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген яктырта торган басылып чыккан материаллары булмаган очракта, шулай ук ММЧ редакцияләре тарафыннан ММЧ һәм аккредитацияләнгүче журналистлар турында дәрәс булмаган белешмәләр бирелгән очракта ММЧ аккредитацияләүдән баш тартырга хокуклы.

30. Журналистларны аккредитацияләү түбәндә күрсәтелгән очракларда туктатыла:

а) аккредитация турында карарда кабул ителгән вакыт тәмамлану;

б) алар эшлэгән ММЧ эшчәнлеген туктату;

в) әгәр журналист аккредитациягә гариза биргән ММЧ редакциясеннән эштән азат ителсә;

г) журналистның үлеме;

д) әлеге кагыйдәләрнең 19 нчы пунктында күрсәтелгән вазыйфай затларга карата массакүләм мәгълүмат чаралары редакциясе житәкчәсе тарафыннан журналистны, жирле үзидарә органы эшчәнлеген яктыртудан читләштерү, аларны кире алу яисә алмаштыру турында карар керсә.

Әлеге пунктның «б», «в» һәм «г» пунктчаларында күрсәтелгән хәлләрнең килеп чыгуы турында массакүләм мәгълүмат чаралары редакциясе житәкчәсе әлеге Кагыйдәләрнең 19 нчы пунктында күрсәтелгән вазыйфай затларга кичекмәстән хәбәр итә.

31. Журналист «Массакүләм мәгълүмат чаралары турында» 1991 нче елның 27 нче декабрдә кабул ителгән 2124-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 48 нче статьясындагы 5 нче өлешендә билгеләнгән очракларда аккредитациядән мәхрүм ителә.

32. Журналистның аккредитациясен туктату яисә мәхрүм итү турындагы карарны, сәбәпләрен күрсәтеп, әлеге Кагыйдәләрнең 19 нчы пунктында күрсәтелгән вазыйфай зат кабул итә. Журналистның аккредитациясен туктату яисә мәхрүм итү турындагы белешмә рәсми сайтта урнаштырыла яисә гариза биргән тиешле ММЧ редакциясенә жиберелә.

33. Техник персонал аккредитация узмый, ул бары тик аккредитациялэнгэн журналист житэкчелегендә үз профессиональ бурычларын үти.

Аккредитациялэнгэн журналистларның хокуклары һәм бурычлары

34. Аккредитациялэнгэн журналистлар түбәндәге хокукларга ия:

1) алда торган утырышлар, киңәшмәләр һәм жирле үзидарә органнарының башка чаралары турында мәгълүмат алырга (әлеге мәгълүмат оештыру бүлеге тарафыннан рәсми сайтта күрсәтелгән чаралар үткәрелгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш);

2) ябык чара уздыру турында карар кабул ителгән очрактан тыш, жирле үзидарә органнары утырышларында, киңәшмәләрендә һәм башка чараларда катнашу;

3) мәгълүмат-белешмә материаллары (алар булган очракта) – беркетмәләр, көн тәртибе, язма гаризалар текстлары, пресс-релизлар, стенограмма һәм башкадәүләт серен яисә закон белән махсус сакланыла торган документлар рәтендә булмаган документлар белән танышырга;

4) язу, яздырту эшләре алып бару, шул исәптән аудио - һәм видеотехника, кинога һәм фотога төшерү чараларын кулланып;

5) матбугат өчен махсус билгелэнгән брифингларга, матбугат конференцияләренә һәм жирле үзидарә органнарының башка чараларына бару.

35. Аккредитациялэнгән журналистлар бурычлы:

1) әлеге кагыйдәләренә һәм «Массакуләм мәгълүмат чаралары турында» Россия Федерациясе Законының таләпләрен үтәргә;

2) жирле үзидарәненә вазыйфай затларының, депутатларның һәм муниципаль хезмәткәрләренә хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен, намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

3) журналист этикасының гомумтанылган нормаларын үтәргә;

4) жирле үзидарә органнары эше турында укучыларга, тамашачыларга һәм радиотынлаучыларга һәрьяклап һәм объектив мәгълүмат бирергә;

5) ижтимагый әһәмиятле мәгълүматларны яшерү яки фальсификацияләү, ялган хәбәрләренә дәрәс хәбәр рәвешендә тарату, чит зат яки ММЧ булмаган оешма файдасына мәгълүмат жыю максатларында үз һөнәри мөмкинлекләренән файдаланмаска;

6) Жирле үзидарәненә вазыйфай затларның, депутатларның һәм муниципаль хезмәткәрләренә исемнәренә тап төшерү максаты белән женес, яшь, раса, тел яки милли билгеләренә карап, дингә мөнәсәбәтеннән чыгып, һөнәр, яшәү урыны һәм эш урыны буенча, шулай ук аларның сәяси карашларына бәйле рәвештә, мәгълүмат тарату өчен үз хокукларыннан файдаланмаска;

7) жирле үзидарә органнары биналарында яки күрсәтелгән чараларны уздыру урыннарында жәмәгать тәртибен һәм тәртип нормаларын бозмаска;

8) чара барышына (матбугат конференцияләре һәм брифинглардан тыш) комачауламаска. Комачаулау астында түбәндәгеләр аңлашыла: катнашучыларның игътибарын үзенә жәлеп итү яки чараның барышын өзү максаты булган сөйләшүләр яки гамәлләр; чараның барышына комачаулык итә торган ысуллар белән видео - яки фотога төшерү, шулай ук аккредитациялэнгән

журналист чарада һөнәри вазыйфаларын күзәтүче сыйфатында башкарганда чара барышына тискәре йогынты ясаучы башка гамәлләр;

9) махсус билгеләнгән урыннарда гына видеога һәм фотога төшерүне алып барырга.

36. Техник персонал 34 нче пунктның 2, 4-5 пунктчаларында каралган хокуклардан файдалана һәм әлеге Кагыйдәләрнең 35 нче пунктындагы 1-2, 5-9 пунктчаларында каралган вазыйфаларны башкара.

37. Жирле үзидарә органнары биналарында яки алар күрсәткән чараларны уздыру урыннарында журналистларның, техник персоналның спорт, пляж киёмнәрендә һәм аяк киёмнәрендә, шулай ук тәртипсез яки исерек килеш булуы рөхсәт ителми.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының
жирле үзидарә органнары каршындагы
массакуләм мәгълүмат
чаралары журналистларнын
аккредитацияләү кагыйдәләренә
кушымта

3x4 см
размерлы
төсле
фотосүрәт

Бланкта

Аккредитация таныклығы

«___» _____ 20__ ел

№ _____

Журналист / техник персонал хезмәткәре таныклана

_____
(фамилия, исеме, отчество)

_____ вәкиле

_____
(массакуләм мәгълүмат чарасының исеме)

ММЧның теркәү турында таныклык

_____
(сериясе, номеры, кем биргән һәм бирелү вакыты)

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы жирле үзидарә
органнары каршында аккредитацияләнгән булып тора.

Аккредитация таныклығы гамәлдә

«___» _____ 20__ елга кадәр.

Балтач муниципаль район
башлыгы

_____
(имза)

_____
(ФИО)

Татарстан Республикасы Балтач район Советы мөхере фотосүрәтнең аскы уң ягына
куела.